

Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 830 00 Bratislava

**CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI
MATURANTOV Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY**

Bratislava 2008

1. CIELE MATURITNEJ SKÚŠKY

1.1 Ciele a požiadavky z maďarského jazyka a literatúry

- Maďarský jazyk a literatúra je v slovenských stredných školách a gymnáziách s vyučovacím jazykom maďarským, povinným maturitným predmetom a táto jej pozícia určuje jej vzdelanostné čiastkové oblasti, ich mieru, spôsob, časové trvanie a očakávaný systém požiadaviek.

V našom školskom systéme sú maturitné skúšky jednou z najcharakteristickejších a najstabilnejších foriem skúšok. Okolo nás uskutočnené zmeny spôsobili nevyhnutnosť toho, aby stredoškolská výchova a s ňou celý maturitný systém sa prispôbili uskutočneným zmenám a aby nastala reforma maturitných skúšok.

- Jednou zo zložiek modernizácie maturitných skúšok je *štandardizácia*. Prvá zložka umožňuje aby sa z maturitných skúšok odstránila subjektivita a hodnotenie sa tým stáva nezávislým od učiteľa, výsledok maturity všade uznajú. V tomto prípade musíme presne určiť čo je to, čo očakávame ako štandardné vedomosti od žiaka, musíme si byť na čistom v tom, že systém úloh skutočne reprezentuje tie vedomosti, ktoré sme si vytýčili ako cieľ. Cieľom maturitnej skúšky je, aby vyčíslila vedomosti naučené v strednej škole, získanie všeobecného vzdelania, zároveň však musí dokázať pripravenosť na štúdium na vyššom stupni vzdelávania.

1.2 Ciele a požiadavky z maďarskej gramatiky

- Maturitné požiadavky obsahujú všetky vedomosti, ktoré si žiak osvojil počas svojich doterajších štúdií. Tieto požiadavky, prirodzene, úzko súvisia so stredoškolskými základnými požiadavkami, s tzv. vzdelávacím štandardom.
- Žiak má disponovať primeranou slovnou zásobou, ktorá ho robí súcim nielen na to, aby sa mohol voľne vyjadrovať v rozličných rečových situáciách, ale aby nemal ťažkosti ani s jednotlivými pojmami pri ďalšom štúdiu.
- Veľký dôraz treba klásť na kvalitu slovného prejavu. Dôležitá je schopnosť vhodne, jednoducho, úzreteľne vyjadriť svoje myšlienky a názory v danej rečovej situácii.
- Žiak má poznať a pestovať nárečie v ktorom vyrastal, ale má poznať a má vedieť používať aj spisovný jazyk.
- Svoje myšlienky má vedieť správne zoštylizovať aj písomne v súlade s pravidlami maďarskej gramatiky.
- Žiak má byť schopný zostaviť text na počítači.
- Má poznať systém súčasnej maďarskej gramatiky tak, aby mal prehľad o štruktúre a vývine svojho materinského jazyka a aby mu tieto poznatky uľahčili osvojovanie si ľubovoľného cudzieho jazyka.

1.3 Ciele a požiadavky z maďarskej literatúry

- Vedomosti, duševné, etické a estetické hodnoty získané prostredníctvom maďarského jazyka a literatúry majú pomôcť žiakovi v spoznávaní sveta i seba samého, majú obohacovať znalosť života i ľudí. Majú napomáhať vytváranie medziludských vzťahov a komunikačných schopností. Majú utvárať ochotu empatie, etické hodnoty, majú ich oboznámiť s rôznymi životnými situáciami, situáciami rozhodovania, formami správania sa.
- Žiak sa má usilovať o zachovávanie univerzálnej kultúry v rovnováhe národnej a svetovej literatúry, pričom prvoradým cieľom má byť oboznámenie sa s hodnotami maďarskej literatúry.

- Súbor požiadaviek na maturitu určuje požiadavky na literárno-historické znalosti, požiadavky na pochopenie a tvorbu textu, aby bolo možné otestovať komunikačné schopnosti a schopnosť tvorby textu.
- Jednou zo zložiek maturitných skúšok na základnej i na vyššej úrovni sú poznatky viažuce sa na literárne tradície rodnej zeme v jednotlivých obdobiach. O žiakovi, ktorý robí skúšku, treba zistiť:
 - do akej miery si osvojil učebnú látku, fakty, pojmy a súvislosti tém;
 - či je schopný rozpoznať súvislosti príčiny a účinku, naučené poznatky systematizovať;
 - na akej úrovni má rozvinutú schopnosť pohotovo aplikovať osvojené poznatky, metódy, postupy;
 - do akej miery je schopný rozpoznať a vysvetliť súvislosti;
 - do akej miery je schopný vytvoriť hodnotové úsudky o naučených udalostiach, osobách;
 - aká je úroveň rozvinutosti jeho vyjadrovacích schopností.

1.4 Požiadavky z maďarskej gramatiky a z maďarskej literatúry

Žiak má:

- demonštrovať jednotlivé jazykové pojmy pomocou konkrétnych príkladov, vlastnými slovami; gramatické pravidlá netreba citovať doslovne;
- demonštrovať, že vie riešiť jazykové problémy v praxi;
- poznať svoje nárečie;
- mať literárny a historický prehľad;
- mať kreatívne myslenie, vedieť riešiť problémy;
- mať zručnosť v rozbore, poznať postupy pri analýze textu, indukciu, dedukciu a syntézu;
- vedieť čítať s porozumením;
- vedieť zaradiť čítané dielo do správneho obdobia;
- mať kultúrne jazykové správanie;
- mať schopnosť orientácie v textovom kontexte;
- mať schopnosť využívať osvojené poznatky a vedieť ich aplikovať;
- mať schopnosť posudzovať, mať morálnu a estetickú citlivosť.

2. CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI

2.1 Maturitná skúška z maďarskej gramatiky

Maďarskú gramatiku v žiadnom prípade nesmieme považovať len za súhrn pravidiel. Vždy musíme vychádzať z praxe. Preto aj pri jednotlivých tematických okruhoch je dôležitý konkrétny príklad, ktorý maturant podľa možnosti má demonštrovať, vysvetliť vlastnými slovami. Prirodzene, sú potrebné aj teoretické vedomosti, nikdy však nevychádzame z teórie, ale z príkladov.

Maturitná skúška z gramatiky je takisto dôležitá, ako maturitná skúška z literatúry, ale musíme si uvedomiť, že gramatiku nie je možné kontrolovať podobným spôsobom, ako témy z literatúry, najmä, ak kontrola má ústnu formu. Preto musíme dávať veľký pozor na to, aby sa maturitná skúška neznižila na zbytočné „bifľovanie“ gramatických pravidiel!

V rámci tematického okruhu „reč a jazyk“ možno vyžadovať od žiaka, aby poznal jazykové typy, vymenoval aj rozdiely medzi nimi, ale vyžadujeme to pomocou ukážok, porovnávaním na príkladoch. Žiak musí poznať aj nárečia.

Z fonetiky má žiak poznať možnosti vzájomného vplyvu spoluhlások, ktoré má spoznať vo vyznačených slovách.

V náuke o slove má vedieť vysvetliť rozdiel medzi slovnou zásobou a slovným fondom. Má vedieť uviesť príklady na členenie a vrstvenie slovnej zásoby.

Má poznať systém slovných druhov a spoznávať ich vo vetách.

Má poznať druhy prípon a vedieť rozčleniť dané slovo na jeho časti. Má poukázať na jednom - dvoch príkladoch najčastejšie spôsoby tvorenia slov.

V tematickom okruhu sémantiky žiak má vedieť ozrejmiť rozdiel medzi hláskou a písmenom. Má nájsť príklady na jednotlivé kategórie slov podľa významu na základe vzťahu medzi tvarom hlásky a jej významom. Prípadne naopak, na základe tvaru hlásky a jej významu má určiť, kde možno zaradiť dané slová.

Vo vetnej skladbe (syntax) má poznať druhy viet na základe ich štruktúry, obsahu atď. Má poznať najčastejšie vetné členy, aby danú vetu mohol rozoberať a graficky znázorniť. Taktiež aj v prípade zložených viet.

Zo štylistiky má žiak poznať charakteristické znaky jednotlivých štýlov a na základe týchto poznatkov správne zaraďovať dané texty. V danom texte má spoznať najčastejšie prostriedky beletristického štýlu, respektíve má vedieť uviesť na ne príklady z literárnych diel.

Na maturitnej skúške nie je dostatok času na formulovanie úradných listín. Preto žiak má vedieť vysvetliť len ich charakteristické znaky, prípadne ich spoznať v jednotlivých daných textoch.

V prípade foriem ústnych vyjadrovacích schopností má žiak vedieť nielen vymenovať jednotlivé formy ústneho prejavu, ale aj uviesť ich charakteristické znaky.

Pravopis, prirodzene, taktiež vyžadujeme iba na úrovni praktickej aplikácie. A to v takej forme, že žiak má opraviť a odôvodniť pravopis vo vymenovaných, chybné napísaných textoch.

Prehľad cieľových požiadaviek z maďarského jazyka

Tematické okruhy	Obsah
Reč a jazyk	Jazyky sveta, jazykové typy, miesto maďarského jazyka medzi jazykmi sveta. Jazykové rodiny. Praktické otázky zostavenia textu. Základné poznatky zostavenia textu pomocou textového editora na počítači.
Fonetika	Vzájomný vplyv samohlások a spoluhlások v reči. Princípy nášho pravopisu.
Náuka o slove	Slovná zásoba a slovný fond. Členenie a vrstvenie slovnej zásoby. Systém slovných druhov a ich spoznanie vo vete.
Tvaroslovie	Koreň slova a prípony. Druhy prípon: slovotvorné prípony, znaky, pádové prípony. Častejšie spôsoby tvorenia slov: odvodzovaním, skladaním.
Sémantika	Rozdiel medzi písmenom a hláskou. Skupiny slov na základe zvukovej podoby a jej vzťahu k významom: jednovýznamové a viacvýznamové slová, rovnozvučné slová, synonymá a antonymá.
Syntax (vetná skladba)	Druhy viet podľa obsahu a podľa zámeru hovoriaceho: oznamovacie, zvolacie, želacie, rozkazovacie, opytovacie vety. Hodnotenie viet podľa ich štruktúry: jednoduchá veta, súvetie a jednočlenná veta. Syntagmy. Vetné členy: podmet, prísudok, predmet; najčastejšie príslovkové určenia a prívlastky, taktiež ich určovanie vo vetách. Model rozboru (grafické znázornenie). Druhy priraďovacích a podradovacích súvetí. Poradie slov vo vete.
Štylistika	Charakteristické znaky jednotlivých štýlov. Dve-tri ukážky na demonštráciu štýlu jednotlivých foriem písomného a ústneho prejavu (napr. úradný a beletristický, resp. spoločenský a rečnícky štýl).

	Dve-tri ukážky na demonštráciu prostriedkov beletristického štýlu (napr. personifikácia, metafora, alegória). Zostavenie osnovy a konspektu. Základné poznatky o zostavení textu pomocou textového editora na počítači.
Písomné vyjadrovacie schopnosti	Jednoduchšie úradné listiny, obsah, referát, súkromný list, zostavenie osnovy, konspektu. Dôležitejšie písomné žánre školského a verejné styku: opis, potvrdenie, rozprávanie, zápisnica, žiadosť, poštová poukážka, životopis, esej. Zásada postupnosti, funkcia odsekov v texte.
Ústna vyjadrovacia schopnosť	Formy ústneho prejavu: prednáška, diskusia, odôvodnenie, hodnotenie, diskusný príspevok, predstavenie sa a demonštrácia. Osobitosti hovorenej reči: prízvuk, intonácia, sila reči, tempo reči, pauza.
Pravopis a jazyková kultúra	Písanie vlastných mien: pridávanie prípon k osobným menám, názvy inštitúcií, nadpisy umeleckých diel, zemepisné názvy a ich odvodeniny utvorené príponami. Zemepisné názvy písané spojovníkom a bez neho. Názvy sviatkov. Písanie číslíc a dátumov. Používanie maďarského jazyka na Slovensku (vplyv slovenského ako štátneho jazyka na menšinový maďarský jazyk).

2.2 Maturitná skúška z literatúry

Sčítanosť:

Textu verné, výrazné čítanie lyrických, epických a dramatických diel. Zvýraznenie charakteristických znakov čítaných diel, pochopenie životných situácií, ľudských problémov, zoštylizovanie morálnych otázok, ich vysvetlenie, rozbor vlastnými slovami. Najdôležitejšie momenty zo života a kariéry maďarských spisovateľov, niekoľko ich diel, niekoľko významných súčasných, zahraničných a svetových reprezentantov a po jednom ich diele na základe vyznačenej kmeňovej látky / Štátneho vzdelávacieho programu.

Poznatky o práci s textom:

Porozumenie ústne predneseného a písomného textu, tvorba textu, poznatky o typoch textu, žánrov, poznatky o zostavovaní textu, komunikácia, utváranie názoru, orientácia v textovom kontexte, schopnosť využívať osvojené poznatky.

Základné literárnoteoretické poznatky:

Umelecké druhy, žánre, slohy; prozodické, stylistické, umelecko-kompozičné poznatky a sémantické vrstvy.

Od žiakov očakávame nielen izolovanú literárnohistorickú reprodukciu textu, ale interpretáciu textu v širšom kontexte (predstaviť určité obdobie, spoznanie charakteru literárnohistorického priebehu).

Prehľad cieľových požiadaviek z literatúry

Tematické okruhy	Kmeňová látka
Zrod umenia. Biblia a jej vplyv na literatúru	Biblia: Starý zákon (Stvorenie sveta) a Nový zákon (Príbeh márnokratného syna). Vplyv Biblie v literatúre. Biblické témy, ktoré žijú ďalej a ich vplyv na naše myslenie. Vysvetlenei frazeológie pochádzajúcej z Biblie.
Antika	Spoločenské, umelecké a mytologické pozadie svetonázoru starovekých Grékov. 4 -5 príbehov z gréckej mytológie; homérska epika, trójsky okruh mýtov: po jednom úryvku z Odysey; žáner eposu, rekvizity eposu. Grécka dráma: Sofokles: Antigona – rozbor drámy. Systém literárnych druhov a žánrov (so zdôraznením žánrových osobitostí eposu, eklogy, piesne, elégie, ódy a náučné rozprávky). Hexameter.
Literatúra stredoveku	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie svetonázoru doby. Tematická a žánrová pestrosť v literatúre stredoveku (na základe ukážok). Dante: Božská komédia – kompozícia diela a hierarchia sfér Pekla. Villon: Veľký testament – balada obesencov.
Maďarská stredoveká literatúra	Spoločenské zriadenie Maďarov usadených v Karpatskej kotline, prijatie kresťanstva. Zvyšky prapoézie – rituálne piesne, pracovná pieseň, stopy literatúry pred príchodom do Karpatskej kotliny. Vytvorenie písomníctva: po latinsky písaná cirkevná literatúra (Legenda o sv. Gellértovi, Legenda o Margite), po latinsky písaná svet-ská literatúra (gestá a kroniky). Začiatky tvorby v maďarskej reči: prvé jazykové pamiatky (ojedinelé pamiatky, Pohrebná reč, Staromaďarská žaloba Márie). Maďarské literárne pamiatky, ktoré sa viažu na územie Slovenska.
Portréty, básne a prozaické práce z európskej renesančnej literatúry	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie svetonázoru doby. Vplyv Francesca Petrarca. Vytvorenie sonetu. Giovanni Boccaccio – jeho vytvorenie žánru. Dekameron – rámcovaný príbeh a satirický tón jednotlivých noviel. Shakespeare: Hamlet – rozbor; Cervantes: úryvky z románu Don Quijote.

Portréty, básnické a prozaické diela z maďarskej renesančnej literatúry	Spoločenské, umelecké pozadie náhľadu na dobu. Janus Pannonius a Bálint Balassi, ich básnický portrét. Literatúra maďarskej reformácie. Maďarské literárne pamiatky danej doby, ktoré sa vzťahujú na územie Slovenska.
Portréty z maďarskej barokovej literatúry.	Spoločenské, umelecké pozadie náhľadu na dobu. Základná koncepcia a vzťah k historickej skutočnosti, dve hlavné postavy – Zrínsky a Suliman, ich povaha v epose Mikuláša Zrínskeho: Sigotské ohrozenie (Pieseň o Sigetskom zámku) – úryvky Význam Kelemena Mikesa v maďarskej histórii a literatúre. Kurucká poézia. Osobitosti barokového eposu. Maďarské literárne pamiatky vzťahujúce sa na územie Slovenska v tej dobe.
Obdobie osvietenstva a klasicizmu v Európe	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu na dobu. Osvietenstvo vo Francúzsku. Význam Veľkej francúzskej encyklopédie. Francúzska klasická dráma – Molière: Tartuffe – umelecký rozbor. Knižná dráma. Goethe: Faust I. (úryvky). Faustovský obraz človeka. Štýlové tendencie klasicizmu.
Osvietenstvo a klasicizmus v maďarskej literatúre	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu na dobu. Spisovatelia osobnej stráže: kultúrny program a vzdelávacie snahy Bessenyeiho. Revolučná lyrika J. Batsányiho. Boj o jazykovú obnovu. Portrét spisovateľa F. Kazinczyho. Portrét básnika: M. Csokonai V. Maďarské literárne pamiatky vzťahujúce sa na územie Slovenska v tej dobe.
Romantizmus vo svetovej literatúre	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu na dobu. Dve epické diela alebo úryvok zo svetovej literatúry z prvej polovice 19. storočia. Např.: romantické črty jedného románu V. Huga. Štýlové tendencie romantizmu.
Začiatky maďarskej drámy	Spoločenské, umelecké pozadie náhľadu na dobu. József Katona: Bánk bán – umelecký rozbor, umelecká interpretácia.
Romantizmus v maďarskej literatúre a obdobie reformácie	Spoločenské, umelecké pozadie náhľadu na dobu. Autorský portrét Ferenca Kölcseyho (Hymna, Huszt a ešte dve básne), autorský portrét Mihálya Vörösmartyho (Csongor a Tünde, ódy a epigramy, neskorá tvorba Vörösmartyho). Pamiatky vzťahujúce sa na územie Slovenska
Literatúra revolúcie a boja za slobodu	Spoločenské, umelecké pozadie náhľadu na dobu. Charakteristické žánre, témy v poézii Petőfiho. Spracovanie úplných diel a úryvkov. Literárne pamiatky na spisovateľa, vzťahujúce sa na územie Slovenska.

Spisovateľská dráha Móra Jókaiho	Životná dráha Móra Jókaiho, jeho literárna činnosť vo vývojových obdobiach. Zlatý človek – umelecký rozbor, umelecká interpretácia. Pamiatky na spisovateľa vzťahujúce sa na územie Slovenska.
Realizmus	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu na dobu. Diela, úryvky z európskej prózy, drámy a lyriky z druhej polovice 19. storočia. Francúzsky realizmus, veľké výkony v písaní románu. Balzac: Otec Goriot – umelecký rozbor, umelecká interpretácia. Osobitné obmeny realizmu v ruskej literatúre: napr.: Gogol – groteskné zobrazenie povahy drobného človeka v novelách.
János Arany ako básnik národného klasicizmu, zakladateľ básnického realizmu	Charakteristické žánre, obdobia v životnej tvorbe. Životná dráha Aranya. Veľká epika, drobná epika – balady, lyrické práce Aranya a jeho lyrika po r. 1849. (Toldiho večer, aspoň tri básne, podrobné spracovanie jednej balady).
Imre Madách	Najdôležitejšie momenty životnej dráhy Imre Madácha. Rozbor diela Tragédia človeka. Pamiatky na spisovateľa, vzťahujúce sa na územie Slovenska.
Druhá polovica 19. storočia v Maďarsku	Realistický román: životná dráha Kálmána Mikszátha, jeho poviedky s ľudovou tematikou, načrtávanie jeho prvých realistických diel (rozbor a interpretácia jedného románu, napr.: Podivné manželstvo alebo Prípady chlapca Noszthyho s Marikou Tóthovou a aspoň dvoch noviel). Pamiatky na spisovateľa, vzťahujúce sa na územie Slovenska.
Druhá polovica 19. storočia v Európe	Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu doby. Zmena umeleckého náhľadu na prelome storočí. Moderné snahy v próze: naturalizmus. Impresionizmus, symbolizmus, secesia.
Literatúra na prelome storočia v Maďarsku (19.-20. storočie)	Spoločenské a umelecké pozadie náhľadu doby. Secesia ako životný pocit alebo problematika umenia. Úloha časopisu Nyugat (Západ) v obnove maďarskej literatúry od základov. Životná dráha Endre Adyho, jeho symbolizmus a básnická revolúcia, podstata jeho nového básnického videnia. Okruhy tém Adyho básní: Úloha – Ja, Maďarstvo, Krajina, Život – Smrť, Láska, Boh, Revolúcia, Svetová vojna.
Činnosť lyrikov Nyugatu (Západu) na prelome storočí a medzi dvoma svetovými vojnami	Charakteristické témy, obdobia, žánre v životných dielach básnikov Nyugatu: M. Babits (aspoň 3 básne, Kniha Jonáša), Árpád Tóth (dve básne), Gyula Juhász (dve básne), D. Kosztolányi: tri básne, jeho prozaická tvorba (dve novely), jeden román: rozbor, interpretácia diela;

<p>Obdobie medzi dvoma svetovými vojnami</p>	<p>Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu doby. Šírenie avantgardy v Európe. Charakteristické znaky moderného románu. Dve epické diela od jedného alebo dvoch významných autorov z prvej polovice 20. Storočia. Napr.: metaforický charakter nemeckej literatúry. Thomas Mann: Mario a kúzelník – rozbor diela. Americká literatúra: Ernest Hemingway: Starec a more – rozbor diela.</p>
<p>Vývin modernej drámy</p>	<p>Moderné snahy v dráme a divadle. Charakteristické znaky absurdnej drámy: Beckett: Čakanie na Godota – rozbor diel, interpretácie.</p>
<p>Prozaici Nyugatu. Spisovateľská dráha Zsigmonda Móricza.</p>	<p>Prehľadný úvodný obraz o prozaikoch Nyugatu. Životná dráha Zsigmonda Móricza v súvislosti s jeho spisovateľskou činnosťou, rozdelenou na obdobia. Súhrnný obraz o svete jeho románov, jeden román alebo miniromán a dve novely spisovateľa – rozbor a interpretácia diela (Sedem grajciarov, Barbari). Pamiatky na spisovateľa vzťahujúce sa na územie</p>
<p>József Attila, Radnóti Miklós</p>	<p>Spoločenské a umelecké pozadie náhľadu doby.</p>
	<p>Miesto Józsefa Attilu v maďarskej literatúre. Odzrkadľovanie spoločenských problémov a opis prírody v jeho tvorbe. (rozbor 2–3 básní) Splynutie básnickej tvorby a tragického osudu Miklósa Radnótiho. (rozbor 2 básní)</p>
<p>Druhá polovica 20. storočia</p>	<p>Spoločenské, umelecké a filozofické pozadie náhľadu doby. Ozveny literatúry na spoločenské výzvy v druhej polovici 20. storočia. Svojrázne znaky postavantgardnej modernej poézie. Súhrnný obraz o hľadaní cesty umelcov, o životnom pociťovaní objavujúcom sa v lyrike (dvaja–traja autori, básne). Prozaické diela z krásnej literatúry, úryvky z literárnych diel, po jednom diele aspoň od dvoch autorov alebo úryvky z diel (napr. Camus, Garcia Marquez, Orwell, Salinger, Hrabal).</p>
<p>Ukážky z diel maďarskej literatúry druhej polovice 20. storočia</p>	<p>Súhrnný obraz o tendenciách nasledujúcich po 2. svetovej vojne v lyrike (predstavenie po jednej básni autorov) a v próze. Gyula Illyés (dve básne a úryvok z jednej prózy). János Pilinszky - básnik samoty, jeho poézia hľadájúca Boha (aspoň dve básne). László Németh – jeden román alebo dráma (napr. Hnus – rozbor diela, interpretácia diela). Autorský portrét Istvána Örkénya: Minútové novely, Tótovci.</p>

Maďarská literatúra autorov žijúcich mimo územia Maďarska	Spoločenské a umelecké pozadie náhľadu doby. O maďarskej literatúre autorov žijúcich mimo územia Maďarska a o maďarskej literatúre na západe. Začiatky maďarskej literatúry na Slovensku (D. Győry, Z. Fábry), nové začiatky po roku 1945, ôsmi a ich spoločníci, generácia Jednookej noci a Čierneho vetra. Krátko o maďarskej literatúre v Rumunsku (A. Sütő: Matka mi sľubuje ľahký sen – úryvok) a o literatúre podkarpatskej, juhoslovanskej a západnej.
---	--

Úpravy cieľových požiadaviek z maďarského jazyka a literatúra pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

žiaci so sluchovým postihnutím

1.3 Požiadavky z gramatiky a z literatúry

vypúšťa sa

Žiak má:

- Poznať svoje nárečie;

požiadavky súvisiace s výslovnosťou sa upravujú

- nepresnosti vo výslovnosti nie sú prekážkou v základnej komunikácii v maďarskom jazyku.

2.1 Maturitná skúška z maďarskej gramatiky

požiadavka

V rámci tematického okruhu „reč a jazyk“ možno vyžadovať od žiaka, aby poznal jazykové typy, vymenoval aj rozdiely medzi nimi, ale vyžadujeme to pomocou ukážok, porovnávaním na príkladoch. Žiak musí poznať aj nárečia.

sa upravuje

V rámci tematického okruhu „reč a jazyk“ možno vyžadovať od žiaka, aby poznal jazykové typy, vymenoval aj rozdiely medzi nimi, ale vyžadujeme to pomocou ukážok, porovnávaním na príkladoch.

žiaci so zrakovým postihnutím

Písomná vyjadrovacia schopnosť

požiadavka

- Žiak má vedieť používať jazykové príručky a slovníky pri tvorbe textu.

sa upravuje

- Žiak má vedieť používať jazykové príručky a slovníky pri tvorbe textu v Braillovom písme alebo v elektronickej podobe.

žiaci s telesným postihnutím

Cieľové požiadavky z maďarského jazyka a literatúry pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s vývinovými poruchami učenia alebo správania

Cieľové požiadavky z maďarského jazyka a literatúry pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou

Cieľové požiadavky z maďarského jazyka a literatúry pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci chorí a zdravotne oslabení

Cieľové požiadavky z maďarského jazyka a literatúry pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s pervazívnymi vývinovými poruchami (s autizmom)

Cieľové požiadavky z maďarského jazyka a literatúry pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.